
Wspomnienia pośmiertne.

Biuletyn Polonistyczny 6/16, 30-33

1963

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Termin zebrania	A u t o r referatu	Nazwa referatu
18.IV.1963	Prof. Henryk Markiewicz	Prawa naukowe w historii literatury
2.V.1963	Doc. Samuel Sandler	O metodzie krytycznej Ignacego Matuszewskiego
16.V.1963	Mgr Zofia Stefanowska	Fragmenty I części "Dziadów" Mickiewicza
30.V.1963	Prof. Stefan Żółkiewski	Z problematyki kultury masowej w Polsce po 1945 r.
6.VI.1963	Prof. Maria Janion - dr Stefan Treugutt	Dwugłos o komparatystyce
20.VI.1963	Prof. Kazimierz Wyka	O potrzebie historii literatury.

Zebrania odbywać się będą w Sali Okrągłego Stołu Pałacu Staszica w Warszawie, Nowy Świat 72. Początek o godz. 18⁰⁰.

S T E F A N   V R T E L - W I E R C Z Y Ń S K I (1886-1963)

Wspomnienie pośmiertne

W dniu 3 lutego 1963 r. zmarł w Poznaniu dr Stefan Vrtel-Wierczyński, profesor zwyczajny literatur zachodniosłowiańskich w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza, wieloletni kierownik Pracowni bieżącej bibliografii literackiej Instytutu Badań Literackich PAN.

Dorobek twórczy jego pracowitego, społecznie użytecznego a naukowo wydajnego żywota obejmuje w różnym, aczkolwiek zawsze poważnym zakresie, bibliografię, edytorstwo, historię literatury i bibliotekarstwo.

Urodzony w r. 1886 w Stanisławowskiem, studia uniwersyteckie odbywał we Lwowie i w Pradze, uzyskując stopień doktora filozofii.

Polonista z wykształcenia, rozpoczął pracę zawodową jako nauczyciel w jednym z gimnazjów lwowskich, aby kontynuować ją jako bibliotekarz w Bibliotece Jagiellońskiej, a następnie w bibliotekach Uniwersytetów Lwowskiego i Poznańskiego - przejściowo w Bibliotece Narodowej w Warszawie (w Poznaniu i w Warszawie jako dyrektor biblioteki). Habilitował się z bibliografii i bibliotekarstwa we Lwowie, rozszerzając swe kwalifikacje w r. 1927 na historię literatury polskiej.

Pierwszeństwo chronologiczne wśród publikacji naukowych prof. S. Wierczyńskiego należy do bibliografii, bo już w r. 1908 ukazuje się w dodatku do "Pamiętnika Literackiego" jego "Bibliografia historii literatury i krytyki literatury polskiej za rok 1905". Teoria bibliografii oraz praca praktyczna na jej polu zajmują go odtąd stale równolegle z innymi zainteresowaniami naukowymi. Do teorii należy zaliczyć w jego dorobku co najmniej 7 co znaczniejszych publikacji, jak np. "Organizacja bibliografii w Polsce" (Lwów 1921), "Bibliografia, jej istota, przedmiot i początki" (Lwów 1923), wreszcie "Teoria bibliografii w zarysie" (Wrocław 1951). Bibliografia literatury zwłaszcza pozostała umiłowanym terenem jego pracy jako bibliografa i można rzec, że tego rodzaju bibliografii w Polsce był wytrwałym niemal pionierem i organizatorem ("Bibliografia literatury polskiej" za lata 1919 i 1922, Lwów 1925, 1926), a ukoronowaniem jego pracy organizacyjnej i redaktorskiej na tym polu są fundamentalne roczniki "Polskiej Bibliografii Literackiej" (1944/45 - 1949, 1956, 1957), wydawane przez Instytut Badań Literackich PAN.

Bardzo poważnie prezentuje się edytorski dorobek profesora S. Wierczyńskiego. W serii "Wielkiej Biblioteki" Instytutu Wydawniczego "Biblioteka Polska" opracował on tekst 31 tomów, w tym 5 tomów Działu II ("Biblioteka Szkolna") w wielokrotnych reedycjach (np. "Anhelli", "Kordian" J. Słowackiego). Wśród innych pozycji edytorskich prof. S. Wierczyńskiego nie brak takich, jak "Średniowieczny poemat łaciński o św. Aleksym" w rękopisie polskim z XV w. lub "Rozmyślenia o żywocie Pana Jezusa" (tzw. "Przemyskie").

Zainteresowania historycznoliterackie prof. S. Wierczyńskiego kierowały się przeważnie ku średniowiecznym tekstom staropolskim, których odpowiedzialnego edytorstwa niejednokrotnie się podejmował ("Rozmowa człowieka ze śmiercią w literaturze średniowiecznej polskiej i czeskiej", Przedmowa do "Sprawy Chędogiej o Męce Pana Chrystusowej", wybór tekstów staropolskich, "Kazania gnieźnieńskie").

Bibliotekarstwo, problemy organizacyjne bibliotek naukowych były przedmiotem wielu jego artykułów w "Przeglądzie Bibliotecznym" (m.in. "Polityka biblioteczna w zakresie czasopism naukowych", "Zagadnienie czasopism w bibliotekach uniwersyteckich").

Z tytułu piastowanej katedry literatur zachodniosłowiańskich wiele miejsca w swych pracach udzielał pokrewieństwu wątków literackich oraz filiacjom literatur polskiej, czeskiej i słowackiej.

S T E F A N I A   W R Ó B L O W A   (1911-1963)

Wspomnienie pośmiertne

W dniu 2 lutego 1963 r. zmarła w Warszawie Stefania z Knisplów Wróblowa, kustosz Biblioteki Instytutu Badań Literackich PAN.

Urodzona 22 XI 1911 r. w Białej Cerkwi, przyjeżdża w r. 1918, wraz z rodziną, do Warszawy. W latach 1931-1937 studiuje polonistykę na Uniwersytecie Warszawskim. Jako studentka bierze czynny udział w pracach Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej i aktywnie pracuje w Kole Polonistów Słuchaczy UW.

W okresie studiów zajmuje się zagadnieniami wersyfikacji i języka artystycznego. Pisze z tego zakresu dwie prace, w tym jedna pt. "Instrumentacja głoskowa w >Pomniku< Tuwima", ogłoszona została w "Pracach ofiarowanych K.Wójcickiemu" (Wilno 1937).

Posiadając rozległą wiedzę polonistyczną, interesuje się szczególnie poezją i teatrem. Jest autorką szeregu wstępów popularnonaukowych oraz opracowuje do druku m.in. "Zemstę" i "Śluby panieńskie" Fredry w serii Biblioteki Pisarzy Polskich i Obcych. Zbiera rozproszone w czasopiśmie dwudziestolecia wiersze Brunona Jasińskiego do wydanego w 1960 r. tomu "Utwory poetyckie" ("Czytelnik").

Od r. 1936 pracuje jako bibliotekarz - początkowo w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego i Bibliotece Koła Polonistów SUW, potem w Bibliotece Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, następnie, aż do wybuchu wojny, jest bibliotekarką w Państwowym Instytucie Sztuki Teatralnej. W latach okupacji pracuje jako opiekunka społeczna, służąc pomocą ludziom ukrywającym się przed okupantem hitlerowskim. Po wojnie wraca do bibliotekarstwa - zawodu, który sobie zawsze bardzo ceniła. Najpierw pracuje jako bibliotekarka, a od 1947 jako kierownik Biblioteki Min. Oświaty. Zawsze bliska sprawom polonistycznym i temu środowisku, w 1949 r. przechodzi, na własną prośbę, do tworzącego się Instytutu Badań Literackich, gdzie organizuje od podstaw naukową, historycznoliteracką bibliotekę i obejmuje jej kierownictwo. W okresie późniejszym zostaje kierownikiem Działu Gromadzenia.

Dzięki swoim kwalifikacjom z zakresu bibliotekarstwa i księgoznawstwa, przygotowaniu historycznoliterackiemu oraz umiejętności przekazywania swojej wiedzy młodszym kolegom przyczynia się do rozwoju placówki.

Stefanię Wróblową cechowało zamiłowanie do obranego przez siebie zawodu i troska o Bibliotekę, którą tworzyła i w której pracowała. Bezinteresowna, wrażliwa, służyła zawsze pomocą i radą wszystkim potrzebującym.